

Î N C H E I E R E

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii - Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinînd cererea de recuzare înaintată de reprezentantul lui Niță Dumitru, avocatul Granici Sergiu și declarația de abținere de la judecată și de strămutare a cauzei, declarată de judecătorii Curții de Apel Cahul –Eni Ghenadie, Vavrin Galina, Bondarenco Natalia, Dănăilă Ion și Dimitriadi Tatiana, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru, Primăriei com. Manta și Consiliului com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului de pămînt și cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la compensarea prejudiciului material

c o n s t a t ă

La data de 13 martie 2008 procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor.

La data de 08 februarie 2010 Cîrnici Feodosei a depus cerere suplimentară solicitînd încasarea în beneficiul său din contul lui Niță Dumitru a prejudiciului material cauzat în urma blocării drumului pentru perioada anului 1992-2010, în sumă a cîte 2000 lei anual.

La data de 29 aprilie 2013 Cîrnici Feodosei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Niță Dumitru, Primăria com. Manta și Consiliul com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prin hotărîrea Judecătoriei Cahul din 04 iulie 2014 s-a respins ca nefondată acțiunea înaintată de Cîrnici Feodosei către Niță Dumitru privind înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului, acțiunea civilă la cererea înaintată de Cîrnici Feodosei către Niță Dumitru, Primăria com. Manta și Consiliul com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de proprietate și acțiunea civilă înaintată de Cîrnici

Feodosei către Niță Dumitru privind achitarea pagubei materiale pe perioada blocării drumului din anul 1992 pînă în anul 2010, cîte 2000 lei anual.

La data de 31 martie 2015 reprezentantul lui Niță Dumitru, avocatul Sergiu Granici a înaintat cerere de recuzare în privința judecătorilor Curții de Apel Cahul Bondarenco Natalia și Eni Ghenadie din motiv că, ultimii au examinat o cauză civilă între aceleași părți în privința aceluiași obiect litigios.

La data de 08 aprilie 2015 judecătorii Curții de Apel Cahul - Bondarenco Natalia și Dănăilă Ion au declarat cerere de abținere de la judecată pe motiv că, anterior la data de 15 decembrie 2009 au judecat în ordine de apel cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura Cahul în interesele Primăriei com. Manta raionul Cahul împotriva lui Niță Dumitru cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului de pămînt (f.d. 118), cauzele sus menționate fiind în strînsă legătură și dependență directă între ele, or obiect al acțiunii civile îl constituie terenul cu suprafața de 0,2786 ha cu numărul cadastral 1732203204, circumstanță care pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor.

În temeiul declarației nominalizate supra, judecătorii Curții de Apel Cahul - Eni Ghenadie, Vavrin Galina și Dimitriadi Tatiana s-au abținut de la judecarea în ordine de apel a pricinii civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru, Primăria com. Manta și Consiliul com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului de pămînt și cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la compensarea prejudiciului material, pe motiv că, la data de 02 iunie 2011 au participat la examinarea în ordine de apel a pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria com. Manta, raionul Cahul împotriva lui Niță Dumitru cu privire la modificarea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului de pămînt (f.d. 84-86), iar judecătorul Tatiana Dimitriadi la data de 22 martie 2012 a examinat în prima instanță pricina civilă nominalizată (f.d. 238-240), invocînd faptul că, pricinile sus menționate sunt în strînsă legătură și dependență directă între ele, avînd aceleași părți și aceleași împrejurări or, obiect al cauzei civile îl constituie terenul situat în extravilanul comunei Manta cu suprafața de 0,2786 ha cu numărul cadastral 1732203204, circumstanță care pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor.

La data de 08 aprilie 2015 președintele Curții de Apel Cahul a înaintat în adresa Curții Supreme de Justiție demers cu privire la strămutarea pricinii intentate la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru, Primăriei com. Manta și Consiliului com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului de pămînt și cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la compensarea prejudiciului material la o altă instanță egală în grad, din motiv că formarea

completului de judecată în cadrul Curții de Apel Cahul pentru soluționarea declarației de abținere a judecătorilor este imposibilă.

Studiind cererea de recuzare, cererea de abținere de la judecată și de strămutare a pricinii în altă instanță de judecată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recuzare și declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Cahul Bondarenco Natalia și Eni Ghenadie urmează a fi admisă, declarația de abținere a judecătorilor Dănăilă Ion, Vavrin Galina și Dimitriadi Tatianu și demersul de strămutare a pricinii urmează a fi respinse din următoarele motive.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Articolul 43 alin. (2) lit. d) din Codul de procedură civilă prevede că, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă.

În conformitate cu art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f), și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 46 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în instanță de apel, pricinile se judecă de un complet compus dintr-un judecător (președinte al ședinței) și alți doi judecători.

Conform art. 52 alin.(1), (2) și (4) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art. 50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Potrivit pct. 2.5 din Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art. 53 și 54 din Codul de procedură civilă.

Instanța constată următoarele circumstanțe relevante.

Din materialele dosarului rezultă că, judecătorii Curții de Apel Cahul – Dănăilă Ion și Bondarenco Natalia au examinat în ordine de apel cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura Cahul în interesele Primăriei comunei Manta raionul Cahul împotriva lui Niță Dumitru cu privire la anularea titlului de

autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,2786 ha situat în extravilanul comunei Manta raionul Cahul eliberat pe numele lui Niță Dumitru (vol. II, f.d. 31).

De asemenea, judecătorii Curții de Apel Cahul – Eni Ghenadie și Vavrin Galina au examinat în ordine de apel cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Manta raionul Cahul împotriva lui Niță Dumitru cu privire la modificarea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,2786 ha situat în extravilanul comunei Manta raionul Cahul eliberat pe numele lui Niță Dumitru (vol. II, f.d. 32-34).

Judecătorul judecătoriei Cahul, Dimitriadi Tatiana a examinat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Manta raionul Cahul împotriva lui Niță Dumitru, intervenient accesoriu Cîrnici Feodosei cu privire la modificarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren (vol. II, f.d. 35-36).

La data de 01 octombrie 2012 Curtea de Apel Comrat a examinat în ordine de apel cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Manta raionul Cahul împotriva lui Niță Dumitru, intervenient accesoriu Cîrnici Feodosei cu privire la modificarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren (vol. II, f.d. 37-38).

La data de 08 aprilie 2015 președintele Curții de Apel Cahul a înaintat în adresa Curții Supreme de Justiție demers prin care a solicitat soluționarea declarației de abținere de la judecată depusă de judecătorii Eni Ghenadie, Vavrin Galina, Dănăilă Ion, Bondarenco Natalia și Dimitriadi Tatiana, cererii de recuzare înaintată de reprezentantul lui Cîrnici Feodosei, avocatul Sergiu Granici și strămütarea pricinii la o altă instanță egală în grad (vol. II, f.d. 40-41).

Prin ordinul nr. 1 din 05 ianuarie 2015 emis de președintele Curții de Apel Cahul se confirmă componența completului nr. 1 formată din judecătorii: Eni Ghenadie, Bondarenco Natalia și Movilă Vitalie (vol. II, f.d. 4).

Potrivit fișei de repartizare a dosarului anexat la materialele cauzei rezultă că, pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici împotriva lui Niță Dumitru, Primăria com. Manta și Consiliul com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la compensarea prejudiciului material a fost repartizată în mod automat prin intermediul programului integrat de gestionare a dosarelor judecătorului Bondarenco Natalia care face parte din componența completului nr. 1 de judecată format în cadrul Curții de Apel Cahul (vol. II, f.d. 3).

Luînd în considerare faptul că, judecătorii Curții de Apel Cahul - Dănăilă Ion, Vavrin Galina și Dimitriadi Tatiana nu fac parte din componența completului de judecată investit cu examinarea apelurilor înaintate de Cîrnici Feodosei și reprezentantului său Chircă Tudor în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici împotriva lui Niță Dumitru, Primăriei com. Manta

și Consiliului com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la compensarea prejudiciului material, Colegiul constată că, declarația de abținere a judecătorilor nominalizați urmează a fi respinsă întemeindu-și concluzia pe dispoziția art. 52 alin. (5) din Codul de procedură civilă care prevede că, în proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea pricinii. Totodată declarația de abținere nu poate produce efecte juridice în cazul în care judecătorii care se abțin de la examinarea cauzei nu au în gestiune pricina civilă în privința căreia invocă existența temeiurilor de recuzare concluzie ce rezidă din prevederile art. 50 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la cererea înaintată de reprezentantul lui Niță Dumitru, Granici Sergiu și declarația de abținere a judecătorilor Curții de Apel Cahul – Bondarencu Natalia și Eni Ghenadie Colegiul conchide că, acestea sunt întemeiate și urmează a fi admise din următoarele motive.

La data de 15 decembrie 2009 completul de judecată compus din judecătorii Curții de Apel Cahul – Dănăilă Ion, Palencu Ion și Bondarencu Natalia prin decizia Curții de Apel Cahul din aceeași dată s-au pronunțat asupra legalității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren situat în extravilanul comunei Manta raionul Cahul cu suprafața de 0,2786 ha, cu numărul cadastral 1732203204 eliberat pe numele lui Niță Dumitru (vol. II, f.d. 31).

La data de 02 iunie 2011 completul de judecată în componența judecătorilor Curții de Apel Cahul – Chebac Dumitru, Eni Ghenadie și Vavrin Galina prin decizia Curții de Apel Cahul din aceeași dată s-au pronunțat asupra legalității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren situat în extravilanul comunei Manta raionul Cahul cu suprafața de 0,2786 ha, cu numărul cadastral 1732203204 eliberat pe numele lui Niță Dumitru (vol. II, f.d. 32-34).

Circumstanțele descrise supra denotă existența împrejurărilor care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Bondarencu Natalia și Eni Ghenadie care urmează să participe la examinarea apelurilor depuse de Cîrnici Feodosei și reprezentantul său Chircu Tudor în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru, Primăriei com. Manta și Consiliului com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la compensarea prejudiciului material.

Instanța de recurs relevă că, participarea judecătorilor nominalizați este contrară art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului care consacră dreptul persoanei la

judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială.

Raportând circumstanțele constatate la prevederile legale menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind întemeiată cererea de recuză înaintată de reprezentantul lui Niță Dumitru, Granici Sergiu și cererea judecătorilor Curții de Apel Cahul Bondarenco Natalia și Eni Ghenadie privind abținerea de la judecată.

Ținând cont de faptul că, în urma abținerii și recuzării judecătorilor Curții de Apel Cahul Bondarenco Natalia și Eni Ghenadie în instanța dată este posibilă substituirea judecătorilor și constituirea completului de judecată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge demersul de strămutare a cauzei înaintate de președintele Curții de Apel Cahul Eni Ghenadie.

În conformitate cu art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se admite cererea de recuză înaintată de reprezentantul lui Niță Dumitru, Granici Sergiu și cererea de abținere de la judecată declarată de judecătorii Curții de Apel Cahul – Bondarenco Natalia și Eni Ghenadie cu restituirea pricinii în Curtea de Apel Cahul pentru examinarea apelurilor în fond în alt complet de judecată.

Se respinge cererea de abținere de la judecată înaintată de judecătorii Curții de Apel Cahul - Dănăilă Ion, Vavrin Galina și Dimitriadi Tatiana.

Se respinge demersul înaintat de președintele Curții de Apel - Eni Ghenadie privind strămutarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul în Procuratura raionului Cahul, Mihail Tomiță în interesele lui Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la înlăturarea obstacolelor, cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici împotriva lui Niță Dumitru, Primăriei com. Manta și Consiliului com. Manta cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de proprietate și cererea de chemare în judecată depusă de Cîrnici Feodosei împotriva lui Niță Dumitru cu privire la compensarea prejudiciului material.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat